

Kerekgyártó István

A szikh herceg menyasszonya

PRÓZA - LXVII. évfolyam, 14. szám, 2023. április 6.

Egy fiatal lány ült a baldachinos ágyon, akinek mondott valamit a nő, aztán magunkra hagyott bennünket. Egy kedves arcú, nagy fekete szemű, sötét bársonybőrű lánygyerek ült lábát lóbálva az ágy szélén. Fehér bugyiban és melltartóban volt, és inkább valami játék babát képzeltem volna a kezébe, mint egy óvszert, amit éppen bontogatott. Fölnézett és rám mosolygott. Az óvszer babarózsaszín volt.

Zavartan topogtam, nem mertem beljebb lépni. Úgy éreztem, nem érhetek hozzá ehhez a gyerekhez, mert összetörik, megsemmisül. Semmiféle szexuális vágyat nem ébresztett bennem. Intett, menjek közelebb, mire tettem pár lépést, aztán magam alá húztam egy széket, és leültem vele szemben, mert nem akartam az ágyra ülni, nehogy hozzám érjen.

– Beszélsz angolul?

– Tanulok – felelte.

Ennek örültem, mert sem a kocsis, sem a madám – most már tudtam, hogy az elegáns hölgy az lehetett – nem beszélt angolul.

– Hány éves vagy?

– Tizenhat. Múltam. Két hónapja.

– Kevesebbnek gondoltalak.

Mikor indiai utazásaim során Dzshárkhand államban egy jelentős szívességet tettem Chetan Rajputnak, a gazdag édességkereskedőnek – legyen annyi elég, hogy sokat keresett rajta –, vacsoránk elfogyasztása után ezzel fordult hozzám:

– Kedves Milán barátom, egy meglepetést szerveztem neked. Isten veled, és nagyon köszönöm – majd intett, hogy maradjak, és magamra hagyott az étteremben.

Ahogy távozott, máris egy férfi lépett a szálába. Sötétbordó buggyos dhótit viselt, hozzá hosszú sárga magas nyakú selyemzakót, gallérjánál és mandzsettájánál dús bordó hímzéssel. Mondott néhány szót a pincérnek, majd távozott. A felszolgáló, aki beszélt valamit angolul, hozzám lépett, és megkért, szíveskedjek az iménti úrral tartani, aki nem beszél angolul, de nem is lesz rá szükségem, mert Rajput úr már mindent elrendezett.

Mikor kiléptem az utcára, azt hittem, megcsal a szemem. A bejárat előtt egy fekete konflis állt. A kocsi elé fekete ló fogva, a bakon a sárga kabátos, kezében hosszú ostor. Meghajtotta magát, és intett, hogy szálljak be.

Motoros riksákat és girhes teheneket kerülgetve úgy negyedórát utaztunk. Nagyon valószerűtlennek tűnt az egész. Még a combomat is megcsíptem, hátha csak az italtól hallucinálok. De nem. Egy elegáns, kétemeletes ház előtt álltunk meg, a kocsis leugrott a bakról, kinyitotta az ajtót, és bevezetett az épületbe.

Díszes nappaliba értem. A falakon rikítóan színes mozaikok, freskók, a drapériákon meg arany- és ezüsthímzések csillogtak. Kristálycsillárok, fali konzolasztalkák, rajtuk metszett üveg poharak, kecses kancsókból színes italok. A bútorok valami nehéz, sötétbarna, keleti fából készültek dús faragásokkal díszítve. Rejtett hangszórókból klasszikus indiai zene szólt.

Álltam ott elbűvölve, miközben kocsisom egy idősebb hölgyel beszélgetett, aztán távozott. A selyemszáris nő kedvesen belém karolt, fölvezetett a lépcsőn, és bekopogott az egyik szobába.

– Pravesh karana! – hallatszott, mire a nő kinyitotta az ajtót, és engem maga előtt tolva beléptünk.

Egy fiatal lány ült a baldachinos ágyon, akinek mondott valamit a nő, aztán magunkra hagyott bennünket. Egy kedves arcú, nagy fekete szemű, sötét bársonybőrű lánygyerek ült lábát lóbálva az ágy szélén. Fehér bugyiban és melltartóban volt, és inkább valami játék babát képzeltem volna a kezébe, mint egy óvszert, amit éppen bontogatott. Fölnézett és rám mosolygott. Az óvszer babarózsaszín volt.

Zavartan topogtam, nem mertem beljebb lépni. Úgy éreztem, nem érhetek hozzá ehhez a gyerekekhez, mert összetörik, megsemmisül. Semmiféle szexuális vágyat nem ébresztett bennem. Intett, menjek közelebb, mire tettem pár lépést, aztán magam alá húztam egy széket, és leültem vele szemben, mert nem akartam az ágyra ülni, nehogy hozzám érjen.

– Beszélsz angolul?

– Tanulok – felelte.

Ennek örültem, mert sem a kocsis, sem a madám – most már tudtam, hogy az elegáns hölgy az lehetett – nem beszélt angolul.

– Hány éves vagy?

– Tizenhat. Múltam. Két hónapja.

– Kevesebbnek gondoltalak.

– Az jó.

– Miért jó?

– Mert éppen ezt szeretik itt a vendégek.

Erre nem feleltem. Ő törte meg a kínos csöndet.

– Te nem szereted?

– Nem. Én a nőket szeretem. Illetve a gyerekeket is szeretem, csak nem így...
levetkőzve.

Elmosolyodott, és magára húzott egy köntöst.

– Így már jó?

– Jobb – feleltem.

– És ha az érett nőket szereted, akkor miért ide jöttél? Nálunk ez a ház különlegessége.

– Nem jöttem, hanem hoztak. Pontosabban küldtek.

– Ki?

– Chetan Rajput, az édességkereskedő.

– Ja, akkor már értem – nevetett. – Törzsvendégem. Mindig hoz egy nagy zacskó cukrot. De akkor most mi legyen?

– Mesélj nekem! Mesélj magadról.

– Tényleg azt akarod, hogy magamról beszéljek? Nem is akarsz mást?

– Tudod, én egy utazó vagyok, akit nagyon érdekelnek az itteni emberek, történetek
– feleltem krákogva, mert éreztem, azért ez elég különösen csenghet ennek a rutinos kéjlánykának.

– Biztos vagy ebben? – kérdezte, aztán a fal melletti konzolasztalkához ment, amin üvegek, tégelyek sorakoztak. – Ezek illatos, hűsítő olajok – fogott a kezébe egy üveget. – Rózsából, pézsmából, pacsuliból, szantálból készültek. Ne dörzsöljem be a testedet velük? Felfrissülsz és illatozol!

Ingattam a fejem, hogy ne.

– Aztán vannak vágyfokozó krémjeim is – nézett rám hatalmas fekete szemével, és még kacsintott is egyet. – Ez talán a legjobb. Tamarinduszból, cinóberből meg gyömbérből készült, méz hozzáadásával. Én kevertem, Madhavi néni, tudod, aki fölkiért, tanította meg, hogyan kell. Ha ezt kenem a lingádra, csődörré változol. Akár ötször-tízszer is újraéled a lingád, melegség és a szorító remegés élménye önt el. Na? Nagy fehér ember? – és ültömben az ölembe pillantott, hogy nem ágaskodik-e ott már valami. Aztán tovább siklott a tekintete, mintha a nadrágomat nézte volna.

– Kedves vagy, köszönöm, de tényleg nem. Inkább mesélj magadról!

Meghúzta a vállát, és mesélni kezdett.

A szomszéd állam, Bihar egyik falujában született, onnan adták tizenkét évesen férjhez, egy tőlük száz kilométerre lévő faluba, Pindarkonba.

– Tizenhárom évesen kezdtem menstruálni. A férjem nagyon örült ennek, és még el sem múlt a vérzésem, máris az ágyába vitt – mondta, miközben keserűen mosolygott. De nem folytatta, csak nézett rám.

– Aztán?

– Ilyesmikre gondoltál, amikor azt kérted, hogy meséljek magamról?

Bólintottam.

– De egy évig nem estem teherbe. Pedig a férjem szinte minden este az ágyába vitt. Nagy, erős ember volt. Nagy, húsos ember.

– Aztán?

– Elvált tőlem. Azt mondta, nem etet, ha nem tudok fiút szülni neki.

– Hogyan lehet itt válni?

– Visszaküldött a szüleimnek. Mint egy hibás kancsót, amit visszavisznek a rézművesnek.

– És a szüleid mit mondtak?

– Hogy van négy húgom, nekik azokat kell férjhez adni, menjek csak vissza az uramhoz, és szüljek neki. De hiszen ő már elzavart. Lemostam a homlokomról a bindit...

– Azt a piros pöttyöt?

– Az jelzi, hogy asszony vagyok.

– És akkor mi lettél?

– Özvegy. Jogilag özvegy. És még jól is jártam, hogy így lettem özvegy, mert a kis falvakban az özvegyeknek, mikor elégetik a férjüket, melléjük kell feküdniük a máglyára. Én meg özvegyen csak örömlány lettem, és nem égett hullá. Ez azért jobb, nem?

– Jobb – bólintottam. – Tényleg az özvegy a férje után megy a máglyára? Megöli magát?

– Ma már tilos, de eldugott falvakban az ortodox hinduk még ma is elvárják ezt. Merthogy az asszony tehet a férje haláláról. Biztosan nem gondoskodott róla megfelelően.

– Végül hova mentél?

– Hát hova mehettem? Kalkuttába. Az itt a legközelebbi nagyváros, csak háromszáz kilométer ide, és ötmillióan lakják. Ott több tízezer lány dolgozik az utcán meg a bordélyokban. Kosz, durvaság, bűdös sikátorok. – Itt hallgatott egy darabig, aztán folytatta: – De erről nem szívesen beszélek. Aztán Pavithra Bhattad úr megtalált és elhozott ide. Ez a gyönyörű palota az övé. Ez meg az én szobám, nézd, milyen szép!

Kiderült, itt is lakik, ez tényleg az ő szobája. Délelőtt alszik, délután meg tanul. Csak éjszakára fogad vendéget, és akkor is csak egyet.

– Zenét meg táncot tanítanak nekem, meg egy kedves vendégemtől önszorgalomból angolt tanulok, de azt nem kérte tőle Pavithra Bhattad úr, mert ide nem járnak külföldi kuncsaftok, hanem főleg innen, a mi államunkból. Még a fővárosunkból, Ranchiból is jönnek. De még Patnából is akadnak törzsvendégeink, mert híresek vagyunk, hogy nálunk ilyen fiatalok a lányok. De külföldi kuncsaft az nincs. Persze csak a gazdagok jönnek, mert mi drágák vagyunk – mondta büszkén. – Csupa ápol

úr. De zenélni meg táncolni is tudnom kell, azt nagyon szeretik. Madhavi néni tanít. Ő nagyon nagy művész. Pavithra Bhattad úr szerint még huszonegy-huszonkét évesen is tizenötnek látszom majd. Ezért fektet belém pénzt. Ezért taníttat. Táncolok, énekelek meg zenélek a vendégeimnek. Nekem is jobb így. Nem kell mindig itt, az ágyban... – ütött mindkét tenyerével a takaróra, és mintha elszégyellte volna magát.

– És utána? Ha elmúltál huszonkettő?

Egy darabig nézett, láttam, tűnődik, hogy válaszoljon-e.

– Nekem aztán elmondhatod. Hamarosan indulok Nepálba, és vissza se jövök Indiába. Onnan Európába repülök, ezt megígérhetem.

Ekkor elővett egy könyvet, amiből könyvjelző gyanánt keskeny cetlik álltak ki. Az elsőnél fölcsapta.

– *Senki ne legyen büszke születésére. Tudjátok, hogy mindannyian egyazon anyagból születtünk.*

– Ki mondta ezt?

– Nának guru. Ötszáz éve. A legjobb vallást ő alapította. Ezt hallgasd: *Nincs olyan, hogy hindu, nincs olyan, hogy muzulmán. Isten se nem hindu, se nem muzulmán, én az ő útját követem.*

– És mi ez a vallás?

– A szikh vallás. Tudod! Azok a szikh férfiak, akik mindig fehér nadrágban járnak és turbánt viselnek. És nagy szakálluk van, mert soha nem vágják le se a hajukat, se a szakállukat. Azért a turbán, mert abba tekerik a hajukat.

– És hol élnek ezek?

– Főleg itt, Indiában, Pandzsáb államban, de sok millióan Angliában meg Amerikában is. Nagyon megbízható munkaerők. És tudod, miért?

– Na, miért?

– Mert a fő elvük, hogy egyensúlyban kell tartani a munkájukat, az imádságukat és a jótékonyágaikat.

– De miért mondd ezt? Mi közöd neked ehhez?

– Még semmi. De majd lesz – csukta be a könyvet, és a szemembe nézett. – A férjem szikh lesz. Ő majd elvisz innen.

- És ismered már azt a férfit?
- Dehogy ismerem! Csak már készülök rá. Tudom, hogy egyszer találkozunk. Azért tanulok angolul.
- Miért, a szikhek angolul beszélnek?
- Dehogyis! Pandzsábiul beszélnek. De iskolázottak, és sokan tudnak közülük angolul. Én itt pandzsábiul nem tanulhatok. Itt nincs is könyv, meg főleg tanár. A vőlegényemmel majd angolul beszélünk, aztán otthon, Pandzsábiban megtanulom a nyelvet.
- De miért pont egy szikhez akarsz férjhez menni?
- Mert ők nem ismerik el a kasztokat...
- Miért, érinthetetlen vagy?
- Jaj, dehogy! Akkor nem dolgozhatnék itt. Sudra vagyok. A legalacsonyabb kasztba, a szolgákéba tartozó. De az a szikheknek mindegy. Ők nagyon jó emberek. Ezt figyeld! – megint fölcsapta a könyvet az egyik jelzésnél. – *A szeretet nélküli élet olyan, mint a vadonban nyíló virág, amelynek senki sem élvezheti az illatát.* Mondja Nának guru. És a legfontosabb, hogy náluk az özvegyek is újra házasodhatnak. Ez a kedvencem – nyitotta ki, kis keresgetés után a könyvet – *: Nőktől születünk, nőkben fogantatunk, nőkkal jegyezzük el magunk, nőkkel házasodunk. Nőket oltalmazunk, a nők által élnek tovább a kultúrák. Amikor egy nő meghal, ismét nőt keresünk. Nőkön keresztül érvényesül a rend. Miért tartjuk alacsonyabb rendűnek azt, kitől nagyjaink születnek?* Na, mit szólsz?
- Szép – bólintottam.

Aztán, mikor látta, hogy tényleg nem akarok lefeküdni vele, tovább mesélt. A szikhekről, hogy templomaik vannak, de papjaik nincsenek, hiszen a szent könyvükben mindent megtalálnak a vallásukról. A gyerekkoráról, hogy a brahmin kölykök a sudrák kútjaiba dobálták a dögöket; hogy a családok csak a fiúgyerekeknek örülnek, mert a fiú haláláig az apjával marad, de a lány majd a férje családját szolgálja. Néha a lány szüleit évekkal az esküvő után is azzal zsarolta a férje családja, ha nem kapnak pénzt, akkor bármi megeshet a lányukkal. Akár föl is gyulladhat, ami már nemegyszer meg is történt.

Ez a gyerek sokkal többet élt és látott az élet borzalmaiból, mint én, tűnődtem. És amikor ráuntam a szörnyűségekre, a sarokba mutattam, ahol valami különös hangszert állt.

- Azon tanulsz? – kérdeztem.

Ő meg fölugrott, és már hozta is.

– Szárángi – mutatta.

A hangszer akkora volt, mint egy citera, ez is szögletes, csak felül kissé elkeskenyedett, és mint a hegedűt, a nyakánál lehetett kulcsokkal hangolni.

A lány leült a földre, az ölébe támasztotta a hangszert, aminek a nyaka a füléig ért, fogta a vaskos vonót, és játszani kezdett. Alul húzta a vonót, fölötte ujjait mozgatva, csúsztatva fogta le a húrokat, különös hajlítgatásokat, glisszandókat előcsalva a hangszerből. Bársonyosan szólt, mint egy telt női alt hang, úgy dúdoltak és sírtak a bélhúrok, és hallattak olykor dallamos nyávogást. Már hevertem az ágyon, mikor letette a zeneszerszámot, bekapcsolta a magnót, és táncolni kezdett szárángi zenére. Pörgött-forgott, a nyakát nyújtogatta, a kézfejjével figurázott. Nagyon édes volt.

– Meddig maradhatok? – kérdeztem, mikor jógaülésben mellém telepedett az ágyra.

– Hogyhogy meddig. Hát kakasszóig.

Azt hittem, viccel, és visszakérdeztem, hogy jól értem, *cockcrow*? Azt mondtad? Még el is kiáltottam magam: *kukurikúúú!* Ezen nevetett, aztán bólogatott, hogy igen, *kruk-ruk-ruk – kúúú-krúúú!*

Most meg ő csodálkozott, hogy ezt nem tudtam. A ház szabálya, hogy csak konflissal lehet érkezni, és csak a kocsisoknak nyitnak ajtót. És a hajnali kakaskukorékolásig maradhatnak a vendégek. Este kilenc után jöhetnek, és kakasszóig maradhatnak.

– De miért? – tettem föl az Indiában oly fölösleges kérdést.

– Mert ez itt a szabály – vont a vállát.

Aztán mellém telepedett, hozzám bújt, de mint egy testvérhez, a bátyjához. Legalábbis én úgy éreztem, és fekvé átkaroltam. Jó volt érezni a vékony kis testét. Még sokáig mesélt a szikhekről, indiai dalokat is énekelt nekem, és együtt tervezgettük a szép, okos szemű turbános szikhkel megkötendő esküvőjét.

– Most te énekelj nekem valamit! – súgta váratlanul.

– *Szól a kakas már, majd megvirrad már* – kezdtem a dalba, és végigénekeltem mind a hat versszakot. Aztán lefordítottam neki a szöveget, hogy ezt a kakasszó miatt választottam.

És ekkor tényleg megszólalt a kakas. Sőt, a biztonság kedvéért három is kukorékolt egyszerre. Nyilván a ház udvarában tartották őket, mert az ablak alól, közelről hallatszottak. Fölkeltünk, sokáig öleltük egymást, aztán kaptam két csókot az arcomra, és elindultam lefelé a lépcsőn.

Ahogy kiléptem az utcára, láttam, hogy több férfi is jön utánam, de senki nem nézett a másokra. Fölnéztem az emeletre, láttam, ott áll a nyitott ablakban. Intett, én visszaintettem. Aztán mélyen meghajoltam felé, és ekkor észrevettem, hogy a bő fehér vászonnadrágom van rajtam. Olyan volt, mint egy fehér dhóti.

És amikor beültem egy motoros riksába, akkor jöttem rá, hogy még a keresztnevét sem kérdeztem meg. Ezért, amikor eszembe jut, ahogy tört angolsággal mesél nekem leendő kedveséről, ahogy jajong a vonója alatt a szárangi, csak úgy hívom magamban: *A szikh herceg menyasszonya.*